

Ujvidéki Napló.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 korona
Fél évre 5 korona
EGYES SZÁM 10 FILLÉR.

Főszerkesztő: **Dr. Elschléger Dezső.**

Felöltszerkesztő: **Csernyei Mór.**

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. RÁKÓCZI FERENC-ÚT 35. SZAM
I. EMELET. TELEFON SZÁM 151.

A határszéli rendőrség külső szolgáltatásának átvétele a m. kir. csendőrség által.

Ismeretes olvasó közönségünk előtt, hogy a határszéli rendőrség külső szolgáltatását május elsejétől kezdődőleg a m. kir. csendőrség teljesíti.

Az alábbiakban ismertetjük e szolgáltatási viszonyt:

A m. kir. belügyminiszter a 4899. és 8320. számú f. év ápr. 13-án kiadott rendeleteivel szabályozta a határszéli rendőrség és a csendőrség együttes határszéli szolgáltatását.

Ezek szerint a határszéli rendőrség hatósági jogkörét az új szolgálati rendszer semmiben sem érinti, miután a csendőrség megbízatása kizárólag a határrendészet külső végrehajtó szolgálatban való közreműködésre szorítkozik. A csendőrség tehát az 1903. évi 8. t. c. 2. §-ban meghatározott feladatokat annyiban végzi, amennyiben azok a végrehajtó szolgálat körébe tartoznak. Ezen teendőket a határszéli rendőrkapitány és kirendeltsége intézkedésére tartozik teljesíteni. Amikor a külszolgálat természete olyan, hogy az csak hatóság, vagy hatósági tag által végezhető és konkrét nyomozati cselekmények előfordulása esetén az összes nyomozatokat továbbra is a határrendőri közegek teljesítik.

A főbb vonalokat u. m. Szabadka-Ujvidék, Szabadka-Ujgombos továbbra is a határrendőrség fogja őrizni; ellenben az országból kivezető mellékvonalakat pedig a csendőrség fogja ellenőrizni.

A külföldieknek pontos 24 órán belüli bejelentésének ellenőrzését és a külföldiek lakásszámlájának a megérkezéstől számi-

tott 15 nap alatti bejelentését, továbbá azt, hogy a Magyarországon tartozkodó külföldiek között nincsenek-e nemkívánatos, gyanús elemek, a határszéli rendőrkapitány és kirendeltség székhelyeül szolgáló városok és községek területét kivéve, a csendőrség tartozik rendszeresen őrizni.

A csendőrség és a határszéli kapitány közötti viszonyt a miniszteri rendelet akként állapítja meg, hogy a határszéli kapitány a csendőrségnek olyatén igénybevételeire van jogosítva, amint azt a csendőrségi utasítás a járási főszolgabírákra megállapítja. A csendőrségek tolonc- és fogolykíséret teljesítésére is felhivatók.

Pozsony, Sopron és Pancsova törv. hatósági jogu városokban, miután e 3 törvényhatóságú város törvényhat. bizottságai a m. kir. csendőrségnek az 1882. évi 10. t. c. 1. §-a alapján a város területén a határrendőri szolgálatban, mint karhatalmi segédlet működésébe beleegyeztek, a karhatalmi segédletet és a vasúti ügyeleti szolgálatot a csendőrség látja el a határszéli rendőrség mellett.

Ujvidék szab. kir. város törvényhatósága ezideig e tárgyban nem nyilatkozott és így a m. kir. belügyminiszter a határszéli rendőrkapitányt felhívta, hogy Ujvidék szab. kir. város területén a határrendőri szolgálat ellátásával az 1905. évi 91000. sz. belügyminiszteri utasítás 24. §-ában biztosított jogait az eddiginél fokozottabban használja ki.

Ezen említett utasítás és szakasza az 1903. évi 8. t. c. 3. §-ában gyökeredzik, amely törvényszakasz kimondja, hogy a határrendőrség jogosítva van a törvény által hozzáutalt ügyekben a területén lévő csendőrség és a helybeli városi rendőrség közreműködését közvetlenül igénybevenni.

E szerint a határszéli rendőrkapitány-ság jogosítva van a városi rendőrség le-

génységéből a városi rendőrfőkapitány útján, a szükség mérvéhez képest karhatalmi segédlettel a rendőrököt saját szolgálatára elvezényelni, mely esetben az elvezényelt városi rendőrlégénység a határszéli rendőrkapitány utasításai szerint tartozik eljárni a hivatkozott 24. §. szerint.

Ime nagyjában összefoglaltuk az új rendelkezéseket, hogy a nagyközönség is mindezekről némi tájékozást nyerjen.

Pángermánizmus és kivándorlásra csábítás.

Minő dicső dolgok ezek! Ilyenekkel foglalkozik a magyar kenyéren hizó „Süd-Bácskaer-Zeitung“. Undorral fordul el föle minden jóérzésű magyar ember, ki a 19. számát elolvassa. Ebben annyira vakmerő, hogy nyíltan lázít a magyarság ellen és még nyíltabban a kivándorlásra csábítja olvasó közönségét. „Splitter und Balken“ című cikke egy németül szónokló papot dicsőít. Ez csak a kis „was ist das“. Hanem aztán jön: „Die deutsche Protokollsprache“, melyben Drach János emeli az ő magaslatára, mert ez a sárkány tüzes nyelvével elperzselt a Paripáson eddig tiszteletben tartott államnyelvet: a magyart. Most ott a közgyűléseken sárkány jvaslatára és a „Süd-Bácskaer-Zeitung“ örömére a német nyelvet használják. Hogy ebbe a megyei hatóságnak is lesz beszólása, azt meg mi hisszük és ezért a pángermán lap öröme valószínűleg nagyon hamar eltűnik.

„Unsere Landsleute in Siebenbürgen“ című cikk arra oktatja ki az olvasót, hogy csak németül taníttassa gyermekét, a tanító meg minő nemes dolgot cselekszik, ha csak germánul tanít, mint Herr Friedrich Gelter.

Szőnyegek, függönyök, terítők, és minden lakásberendezési tárgyak nagy választékban.

MENRATH L. FIA butorházában:

butorok, szőnyegek, képek, függönyök — disztárgyak a legnagyobb választékban, a legszebb kivitelben kaphatók.

Kossuth Lajos-utca 46-48. Régi megbízható cég.

Alapított 1843.

☎ Telefon 68.

A bérmlásra való tekintetből mélyen leszállított árak ÁRMÁNY GÉZA UTÓDAI

KLEIN és FREYGGANG

ékszerész és órász

UJVIDÉKEN.

A legolcsóbb árak mellett ajánlja dugszdagon felszerelt raktárát DRÁGAKÖVEK, ARANY-, EZÜST-, PRIMA-CHINA EZÜSTÁRUK ÉS ÓRAKBAN. Minden e szakmába vágó javítások legjobban eszközöltetnek. A legalkalmasabb bérmlási ajándékok.

Dacára annak — mondja a „kedves“ — ha Erdély Magyarországon fekszik is, azért Herr Fr. Gelner mégis csupán németül tanít. Nálunk Cservenkán sajnos egy olyan idegen nyelven tanítják a gyermekeinket, melyet meg nem értenek. Szajkómódra betanulnak egy költeményt, hogy a vizsgán a „magyáris“ nyelvből valamit, mint a papagály elmondhassanak. Ilyen szomorúak a mi cservenkai viszonyaink.

De menjünk tovább. A szenny és piszkolódás tölti meg a ládát. „Auschluss eines Lehrers aus einem Bauernverein“. Ebben szegény Schneider szeghegyi tanítót bunkózza. Most jön a nagy „vasziszt das“!

Stefan Weintz Ulm Montánából (Amerika) olyan biztató levelet küld a redaktionak, hogy még azok is, kiket a Titanic katasztrófája eddig visszatartott, kedvet kapnak a kivándorlásra. Ez már hallatlan szemtelenség! A belügyminiszterium már megindította az eljárást és sürgősen hívta fel az ügyészséget. Ezen említett kivándorlásra csábító cikk után következik a szerkesztői üzenet, melyben a külföldi pasasoknak ad igazat, kik a magyarság ellen a külföldi sajtóban izgatnak. Nem szabad és nem lehet azilyeneket eltérni. Ha a „Südbácskaer Zeitung“ martir akar lenni, tegyék meg neki a szivességet, de előbb itt bűnhődjék, nehogy a hosszú huzavona által egérlyukat kapjon és kiszökjék az országból. A mártirkoszorút adják hamar a meghibbant germánlázás fejére. Tán még nem késő. Szegény „elnyomott“ németiség! Sajnálnivaló, ha ezekre hallgat. Hisz ilyen Südbácskaer Zeitungok nem teszik — amit tesznek — önzetlenül.

Magyar.

Vasárnapról — vasárnapig.

Rohonyi államtitkár Bosznia helytartója. Budapestről, teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár megválik állásától és Bosznia-Hercegovina helyettes országos főnökévé nevezik ki. Vele együtt távozik az igazságügyminiszterium egyik adminisztratív államtitkára is.

Gyermeknap. Az „Országos Gyermekvédő-Liga“ elzúllt és elhagyott gyermekek segélyezésére az idén is rendez városunkban gyűjtést. A gyűjtés napja június 2-ában állapított meg.

A helyi bizottság elnöke Matkovits Béla főispán, míg a gyűjtést vezető hölgybizottság élén ismét özv. Plukovich Ferencné áll.

Érettségi elnök. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Megyesi Ferenc főgimn. igazgatót érettségi elnöki minőségben a temesvári állami főgimnáziumhoz köldötte ki.

Eljegyzés. Blau Manó eljegyezte Pillischer Margitát, özv. Pillischer Illésné leányát Ujvidéken.

Városok országos kongresszusa. A városok országos kongresszusát f. hó 17-én és 18-án tartották Budapesten. Városunkat ez alkalommal Profuma Béla alpolgármester, Dr. Marczekovich Imre főjegyző és Örbán Ignác műszaki tanácsos képviselték.

Gyász. Kardos Sándor az egylovas fuvaros halt meg a múlt héten. Különös ember volt az öreg. Rendkívül furfangos, és egyenesjellelű. Soha nem tudhatta az ember, hogy milyen véleményrel legyen róla. Volt benne valami a 67-ből és a 48-ból is. 68 éves korában halt meg. Hatvan a 67-ből és nyolc a 48-ból. Ha minden emberben ilyen összetétel lenne, akkor könnyen boldogulna. Mikor valamit el akart útni, akkor: — „Ja huncut a világ!“ — szavajárásával oldotta meg a kérdést. A kocsijánulól elgondolkodott és igazat adott neki. Bizony huncut a világ. Egész vagyont a ref. egyháznak hagyományozta. Rokonai nagyon zúgolódnak emiatt. Özvegét (gyermekei nem voltak) a haszonélvezet illeti.

Bérmlás. Ma van városunkban a bérmlás. Dr. Csernoch János kalocsai érsek dr. Horváth Győző segédpüspök és dr. Révay Tibor érseki titkár szombaton városunkba érkeztek. A város a legszebb ovációt rendezte, a kath. egyház főpásztorának fogadtatására. Az egész város díszit öltött. Az érsek Temerinben Matkovits Béla főispánunk vendége volt, ki pompás főuri vendégséggel tisztelte meg. A bevonulás fényességét még a rossz időjárás sem tudta megzavarni. A városháza és az Erzsébet közötti diadalkapu Pekló Béla mesterműve. Az érsek az áldásosztás után a küldöttségeket fogadta. Ma reggel bérmlának. Egyidőben a rókusai templomban dr. Horváth Győző felszentelt püspök bérml.

A m. kir. honvéd hadapródiskolában az 1912—1913 tanévre nézve betöltendő helyekre vonatkozó „Pályázati Hirdetmény“ a katonai osztályban (városháza II. em. 43 szám alatt) a hivatalos órák alatt betekinthező.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában a közgyűlési rovat 32. pontjában jelzett Goldstein Mór névelési képpen nem 1000 K. hanem 2000 K-át kapott.

Eljegyzés. Özv. Szántó Lajosné úrnét eljegyezte Ódri Márton Titelből. Minden külön értesítés helyett.

Az Apolló színház jövő heti műsora mind- eddig látott mozgófénykép előadások műsoránál, legszenzációsabb. A kétórás előadás keretében a legremekőbb újdonságokat mutatja be az Apolló u. m. drámákat, francia humoreszkeket, aktuálisokat, látképeket, továbbá BONNOT párisi apach király elfogatása és halála. Szombat vasárnap „A Halálhajó“ 3 felv. tengeri dráma megy, továbbá a Mostoha szenzációs amerikai dráma. Ezenkívül: Humoreszkek, Aktualitások, Látképek.

László-gyermekotthon cirkvenicai nyári üdülő telepének egyik ingyenes helye betöltésének joga Ujvidék városát illeti. Erre a helyre ifj. Varga Józsefet jelölték.

Wüllerstorf-Urbeir Bernát altengernagy által két szegény betegterengészkatona segélyezésére egyenként 140 korona összegben megállapított segélyösszegre vonatkozó pályázati hirdetmény a városi tanács levéltárában (1. em. 23. ajtó) 12065 kig 1912 számra való hivatkozással a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező és ahogy a szabályszerűen felszerelt folyamandványok július hó-ig a trieszti cs. és kir. tengerész kerületi parancsnoksághoz nyújtandók be.

Kérelem. Emberek vagyunk. Az egyik könyvebben, a másik nehezebben boldogul. A kenyeret akarjuk mindannyian megkeresni, amivel családunkat, tisztességesen fenttarthatjuk. A legtöbb ember a mostani drága viszonyok mellett nagyon szűkecskén élhet. Tudjuk, hogy mindenki eljött ismeretes ez, újat nem mondunk, de a régi bajokra való rámutatással azt akarjuk elérni, hogy azokat az embereket, kik szívesen dolgoznak, kik küzdenek a létért, ne törjük agyon a folyton ferasztó és már elviselhetetlenné vált munkával. Ezek a villamos vasut alkalmazottai. Igazán elszorul az ember szíve, ha látja, hogyan fáradnak ezek az emberek nap-estig. Csodálatos, hogy még eddig valami nagyobb szerencsétlenség nem történt. A főváros szomorú példánál okulhatna az igazgatóság, mert nagyon könnyen megeshetik, hogy egyik vagy másik kalauz kidől a ferasztó munkájában. Különösen a kocsivezetők szolgálata türethetetlen. Még a legszükségesebb emberi dolgokat sem tudja végezni. 4 teljes órán át egy helyben áll. A hajnal munkába viszi és ott tartja estig. Igaz közben-közben van 2—2 órai pihenő, de ez nem ér semmit. Hozzánk senki nem fordult panasszal. Ezt szükségesnek tartjuk kijelenteni. Mi az emberszeretet nevében szólnuk és kérjük az igazgatóságot, hogy sürgősen segítsen a bajon. Hogy miképpen azt is megmondjuk. Minden kocsiban két kocsivezetőt helyezzen el, ha mindenütt ez nem lehetséges, mert igen költséges, akkor csak ott ahol a nagy forgalom. Ez a két kocsivezető egymást óránként felváltaná, vagy mikor szükséges. Minden 4 órában újabb két emberrel váltásuk fel akkor ezeket az embereket nem ferasztják agyon és a közönség biztonságát is jobban megvédhetik.

Spirka József műszaki vállalata **Ujvidék** Szt. István-utca 5. TELEFON 246.

Teljesen modernül berendezett műhelyemben készült munkálataimmal igyekszem a legkényesebb igényeket is kielégíteni. Vízvezeték-, légszesz-, csatornázási-, központi fűtés-, szellőztetési- és fürdő-berendezések. Gőzfürdők. Angol closetek. Pulso-méterek. Hidraulikus Vidder telepek. Szivattyukkal kombinált hőlégmotorok. Mindennemű szivattyutelepek. Házi telephon berendezések és az összes lakatosmunkálatok.

Legjobb referenciák.

Legjobb referencián.

Budapesti Csapkeáruház Fiókja Menrath Palota

Tavaszi újdonságait aálja ruhadísz különlegességekben, brüsszeli csipkék, betétek, valamin selymek, szallagok, keztük, harisnyák stb. elismert szolid árakban meekintkethető, vételkényszer nélkül.

A felső keresk. iskola miniszteri biztosa az idei érettségi vizsgálatra dr. Ferenczi Zoltán a budapesti tud. egyetem könyvtári igazgatója lett.

Dungyverszky György nagybirtokos, az Orsz. Bészántó-vállalat élén áll. Városunk előkelő polgárát találták a legérdemesebbnek azok, kik az ország legelőkelőbbjéből csoportosultak, hogy egy olyan vállalatot létesítsenek, mely hazánk jólétét van hivatva előmozdítani. Ezért Dungyverszky Györgyöt, az érdemes férfiut választották egyhangú lelkesedéssel elnökükké. A Központi Ker. és Iparb. Bpsten, melynek kebelében alakult e vállalat elég biztosíték volna az életképességéhez, de így határozottan az ország első és legtekintélyesebb vállalata lett.

Vidékiek, kik Budapestre rándulnak el ne mulasszák az átalakított állatkeret megtekinteni, mert még ilyen csodálatos szepet magyar ember e hazában nem látott. Minden állatfajt úgy láthat, mint ahogy a szabad természetben él.

Halálozás. Komlós Gyula városi kiadót temették e hó 14-én. A megboldogult szorgalmas hivatalnok volt és igen előzékeny ember. Csak az utobbi időben, midőn a vadászatból származó betegsége gyötörte, lett zsebessé. Aki ismerte, rendkívül sajnálja a még javakorában lévő (53 éves) embert. Többször kapott szabadságot. Utolsó szabadságában érte a halál.

A nevelt leány. Szomorú jelenet játszódtott le pénteken d. u. Zambauer Ágoston rendőrkapitány hivatalos helyiségében, ahol Stadler Károly szobrász és neje nevelt leányukról lemondottak, ki nem akarja a nevelőszülők jó tanácsát követni. A fiatal, csinos leány sok bajt okozott az öreg párnak és ezért hazaküldötték Szerbiába.

A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesülete városunkban f. hó 26. és 27-én tartja 18. évi rendes közgyűlését.

Betörés. E hó 11—12-ére virradó éjjel Barta József bordélyos magánlakásába betörték és onnan 100 korona készpénzt, 1 aranyláncot és órát, több ruhát loptak el. Rendőrségünk már másnap megállapította, hogy ki a tettes. Elhajított ruhadarabok és 1 papucs vezette nyomra a rendőrséget.

Kiszolgált éjjeli őr. Radákov Szima az Ernst-féle fátelapnek öreg (76 éves) éj-

jeli őre, végelgyengülés következtében kedden hirtelen meghalt.

Elmebeteg emberre akadtak mult szerdán az ujvidéki oborok mellett, ki anyaszült-meztelenül járt. Az elmezavart ember Szovis István ujvidéki lakos. Kórházba vitték.

Milliósi károk. Marosvásárhelyi alispán táviratilag tett jelentést a belügyminiszterhez a megyében szenvedett károkról. A kimutatás szerint a ciklon Berezstelkén 1 millió, Petelen 100.000, Abafája és Radnotfája községekben 15.000, Magyar Péter-Lakán 500.000, Jobágytelken 50.000, Níkházán 100.000 korona kárt okozott. A többi községekből még nem érkezett hivatalos jelentés. Az alispán rögtöni segílyt és azonkívül országos segílyakció indítását kéri.

Majális. Azujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium május hó 26-án, pünkösdvásárnapján a lövöldében hangversennyel egybekötött majalist. rendez. A kitünő műsor betanulására javában folynak az előkészületek. A hangverseny műsora: 1. Bízet: Carmen nyitány. Előadja az ifj. zenekar. 2. Kozma Ivánka: A karthagoi harangok. Melodráma. Szavalja: André Dezső VII. o. t., zongorán kíséri Molnár József VII. o. t. 3. Dancla: Resignation. Hegedűn előadja Kassowitz Károly V. o. t. 4. Jelinek B.: Népdal egyveleg, a) Bus az idő . . . b) Biró uram, bíró uram, (Bariton-szó) c) Juhászlegény bundája . . . d) Ha komiszáros háborgat, e) Kire kacsintok, f) Nyolcan vannak. Előadja az ifj. énekkar, a bariton-szó: Gyurkovics Sándor VII. o. t. 5. Dancla: IV. Symphonie. Hegedűn előadja: Marer Simon VI. és Landsmann Győző VII. o. t., zongorán kíséri Szabó Zoltán VII. o. t. 6. Vrabély Armand: Mikor nagysága főz . . . Vig monológ. Előadja: Grba Branisláv VIII. o. t. 7. Adám: „Sij' étais roi” opera nyitánya. Előadja az ifj. zenekar. 8. Genée—Léh: A párisi ifjuság. Éneklia az ifj. énekkar. Utána tánc.

A kisorsolt esküdtek lajtroma A májusi ciklus esküdei a következők: Rendes esküdtek Tier Sándor kereskedő, Schmidt Jakab kereskedő, ifj. Szabó István házbirtokos, Tilling György földműves, Ökrész István földműves, Boleska János könyvelő, ifj. Gerber Nándor sörgyáros, Kuborczy Mihály cukrász, Simon Nándor házbirtokos, Florián Odön tptári könyvel., Sztratimirovits Iván földbirt, Bezzegh János nyug. adótárnok, Knézy Pál kesztyűs, Kovács János könyvelő, Hoffmann Károly gyári gépész, Dr. Micátek Lajos ügyvéd, Kister Henrik vajgyáros, Dungyverszki földbirt., Dietzgen Imre ker., Elzbaum Róbert gazdász, Dukesz Lajos gyárigazgató, Eichart István földbirt., id. Zambauer Agoston nyug. tanár, Jeizel György földműves, Dr. Elschléger Dezső ügyvéd, Völgyi József házbirt., Gkuder Mátyás földbirt. Nagy János félegyházi földbirt., Nagy János félegyházi földbirt., Wolf Samu vállalkozó, Reidl Edé ispan. Helyettes esküdtek Ládi József szatócs, Tikmayer Antal kőműves, Helfer Viktor nyug. hivatalnok, Torma Antal nyug. postatízt, Saró Károly fazekas, Valenta Ferenc szatócs, Cseszák Albert házbirt., Roth Vilmos fakereskedő, Szabó János szabó-mester Wavra Lajos végrehajtó.

Bácskai pénzhamisítók A szabadkai csendőrség a tegnapi országos vásáron leleplezte egy hírhedt pénzhamisítóbanda két tagját, Kónya Ferencet és fiát. Körülbelül két évvel ezelőtt óriási mennyiségű hamis ótkoronás került forgalomba. A csendőrség Kónya Ferenc és István ellen, akik különösen az országos vásárokon értékesítették a hamis pénzt, vizsgálatot indított. Kiderült, hogy ők a hamispénzgyártók, cinkostársaik is vannak, de ezeket nem akarják elárulni. A szegedi törvényszék Kónyát és fiát egy évi, illetőleg 8 havi börtönrre ítélte. Most, a szabadkai vásáron többen figyelmzettették a csendőrséget, hogy hamis ótkoronások vannak forgalomban. Déljában Weisz Hugó szatócsüzletében egy ember dohányt vett és bár volt aprópénze, csak ótkoronással akart fizetni. Weisz észrevette, hogy a pénz hamis, titokban csendőroket hivatott, kik elfogták. Azonnal felismerték benne Kónya Sándort, Kónya Ferenc kisebbik fiát. A vásáron is letartóztattak egy hamispénzzel bevásárló fiatalembert; ez szintén Kónyafiu, György, akit a csendőroket testvérel együtt át kísérték az ügyességre. Nagyarányu nyomozás indult meg, mert valószínű, hogy Kónyáék egy kiterjedt pénzhamisítóbanda tagjai.

Szerelmi bánatában két ember dobla el magától az életet, de mind a kettőt sikerült megmenteni. Szajkó Mari schweinfurtergrün festékkoldatot ivott. Gondolta, ha ettől döglének a svábbogarak, akkor őt is elpusztítja. A mérges festék nem ölte meg. Gyomormosást végeztek rajta és most üdül a kórházban. A másik a férfinemhez tartozik. Becsületes neve: Lemler Jakab, mesterségre nézve a kefekötők osztályához tartoznék, de vízben kerestek menedéket; ez árnyék világ elől a Dunának iramodott. Kiss cipészlegény magyarázta meg neki, hogy most még hideg a víz. Forró szerelme azonban vitte-vitte egyenesen nek a árnak. Mikor már lehült némileg, akkor kiment, mint az ürge. Vései r. főkapitány elé vitték, ki kioktatta, hogy nemcsak a páros élet a legszebb a világon és van valami a dologban. Most már belenyugodott a megmásíthatatlanba.

Cukorkanap. A felerészben a helyi tiüdübetegondozó egylet, felerészben a József főherceg szanatórium-egylet érdekeit szolgáló cukorkanap fényes eredménnyel végződött, amennyiben 800 koronán felül levő bruttó eredményt jövedelmezett. A cukorkaköltségek levonásával mintegy 200 korona jut a helyi, 200 a budapesti egylet céljaira. A gyűjtésben oadaó fáradozással vettek részt elsősorban: Piukovich Ferenc, Grossinger Jánosné, Plavits Gáborné, Ernst Márkné, Totovits Jánosné, Dussing Jánosné, Vulkó Sárdorné, azonfelül az urasszonyok urleányok és fiatal leánykák igen nagy száma.

Az első ujvidéki Diákotthon. E rohamosan fejlődő város tanúgye a kor követelményeinek megfelel. Iskoláink a legjobbakk közé tartoznak. Ujvidék városa tiszta, rendes és egészséges.

Párisi-Nagy-Áruház

Ujvidéken Rákóczi Ferencz ut 13.

LEGOLCSOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

Magyarázat!

arról, hogy miért épen a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPANNAL lehet a következő mosási eljárásnál a legjobb eredményt elérni:

1. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPAN az összes szapanok között a legjobb.
2. Kiadóssága folytán a legolcsóbb is egyúttal.
3. Tiszta voltáért 25.000 Koronával szavatolnak.
4. Rendkívül enyhe és konzerválja a szöveteket.
5. Mert ezen szappan maga is könnyen oldódik, tehát a szennyet is könnyen feloldja.
6. Hideg vízben is nagyszerűen lehet vele mosni és meggátolja a szövetek szétesését és összenemesét.
7. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPANNAL való egyszeri átsimítás megfelel más szappannal való 3-4 szeri átsimításnak.
8. A SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPAN használata által idő, fáradságot és pénzt takaríthatunk meg.
9. Fehériti a ruhát és feleslegessé teszi a napon való fehéritést.
10. Készítési módja egészen különleges és erre a célra csakis a legjobb nyersanyagok használatnak fel.
11. Gyártásánál évtizedek tapasztalatait Használják fel.
12. Ezen szappan tökéletesítésén folytonosan dolgoznak és e célból minden találmányt felhasználnak. Mindez az „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonatra is érvényes.

Hirdetmény!

A ki pénz, időt, és fáradságot akar megtakarítani, kövesse ezen mosási eljárást:

A ruha beáztatása. Csak annyi vizet veszünk, hogy az egész ruhát éppen ellepje és a vízbe annyi „Asszonydicséret“ mosókivonatot teszünk, hogy a felkavarásnál habozzék s azután a ruhát éjjen át áztatjuk.

A tulajdonképeni mosás azután csak nagyon kevés fáradsággal fog járni ha SCHICHT SZAPPANT, SZARVAS védjegyűt használunk. Mert minden tisztálanságot már feloldott az „Asszonydicséret“ mosókivonaton és most már csak az szükséges, hogy ezen feloldott szenny a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPAN habja által leköttesse. Minden fáradságos dörzsölés és zörömpölés elkerülendő; a ruhába erősen beleevődött foltokat úgy távolítjuk el, hogy a ruhát a foltok helyén mind két oldalán SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPANNAL bekenjük és azután összegöngyölve, egy óra hosszáig állni hagyjuk. Ilyen módon minden szennyet könnyen lehet kimosni.

Ha a vízbe, a melyben a ruhát főzzük, kevés SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPANT vagy „ASSZONYDICSÉRET“ mosókivonatot teszünk, az nagyon célszerű. Igen fontos, hogy a ruhát bőséges vízben többször gondosan kiöblítsük, a míg az összes, a SCHICHT-„SZARVAS“ MOSOSZAPPAN által feloldott szennyrészekkel el vannak távolítva és az öblítővíz teljesen tiszta marad.

Vidéke elragadó szép. Egészségi intézményei elsőrangúak. A természet mindennel megáldotta, ami az ember életfenntartásához szükséges. Ezért természetesen idegenből serlegnek ide tanulni vágyók. De a szülők mégis aggódtak, mert gyermekeik kellő elhelyezéséről nem gondoskodhattak úgy, hogy ez a szülői otthon pótolta volna. E hiányon óhajt a most Létesülő Diákothon segíteni. — Ezen internátus középiskolai fiúk számára létesült. Minden kellekkel el van látva. Teljesen kifogástalan. Berendezése páratlan. Egyedülálló az egész országban. Ezen intézetben gondoskodnak mindenről, ami a testi és szellemi nevelésre jótékonyan hat. Az intézetnek belkölő tanára, igazgatója, gondnoka, orvosa és megfelelő szolgazemélyeztetés van. Háló termel és a többi helyiségei a kívánalmaknak megfelel. A szülők tehát, kik gyermekeiket Ujvidékre adják a legjobban itt helyezhetik el. És e gondos ápolás havi 60 kor. kerül csak. Jelentkezéskor már most fogadnak. Miután csak korlátozott számú tanulót vesznek fel, ezért mindenki helyesen cselekszik ha már most jelentkezik. Részletes felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága: Ujvidéken Kenyer-utca 49.

A szabadkai philharmonikusok hangversenye. E hó 15-én a Kovács szálló vigadó-jában kiválóan jól sikerült hangversenyt rendeztek a szabadkai philharmonikusok. A precíz, kiválóan finoman árnyalt előadás valóban nagy élvezetet nyújtott. E hangversenyen egyben szomorúan tapasztaltuk, hogy nagyon kevesen érdeklődnek Ujvidéken a classicus zene iránt, mert bizony aránylag nagyon kevesen jelentek meg; de a kik ott voltak szívesen élvezetben volt részük. Az előadásról helyszűke miatt most csak annyit írunk hogy ez minden tekintetben fenyeget volt. A hegedű szolamban Koller Ferenc tanár tűnt ki, zongorán pedig mesterien játszott Lányi Ernő karmester néhány saját szerzeményű darabot.

Football mérkőzés. Ma d. u. a Sport-téren érdekes labdarúgó versenyben lesz részünk, amennyiben az U. T. K. mérő össze erejét a szabadkai „Bácska“ csapattal.

Lapunk olvasóinak b. figyelmébe ajánljuk mai számunkban megjelent The „Big Four“ Frac-

tor világhírű szántógépre vonatkozó hirdetés. Fractor a legmodernebb a legkiválóbb szántógép. Igen kedvező fizetési feltételek mellett kapható.

Uj pénz. A hivatalos lapban a következő pénzügyminiszteri rendelet jelent meg. A cs. és kir. ausztriai pénzügyminiszterrel létesített megállapodás értelmében, a korona értéke szülő két-koronás ezüst érme kiadása ez évi május 20-ával megkezdődik. Tehát a jelenlegi 3-féle verésű egy forintozhoz egy negyedik kerül, mely csak a rajz tekintetében különbözik az eddigiektől.

Rendkívüli kedvezmény az Ujvidéki Napló tisztelt olvasóinak! A magyar asszonyok régi népszerű és kedves közlönye a „Háztartás“ kiadóhivatalával, nagy anyagi áldozatok árán sikerült olyan egyezségre lépünk, hogy lapunk olvasóinak felévi 6 korona előfizetési ár helyett 5 koronáért, egész évi 12 korona előfizetési ár helyett 10 koronáért szállítja a „Háztartás“ kiadóhivatala a lapot. A „Háztartás“ mindent felölel, ami a gazdasághoz érdeklő, Divat, Kézimunka, Hasznos tudnivalók, Kertészet, Szépség, Egészség, Falusi major, Réjtvény, Humor stb. stb. rovatai megfigyelésre méltó tanácsokkal szolgál: Konyha rovata pedig rendkívül sok kipróbált ételreceptet tartalmaz. A KÜRTHY Emilné szerkesztésében megjelenő kiváló gondnall szerkesztett folyóirat havonta háromszor jelenik meg. Az előfizetési pénzek a „Háztartás“ kiadóhivatalának Budapest, VI., Eötvös-utca 36. sz. a. küldendők, de a postautalvány szelvényen hivatkozni kell a hirdetésben foglalt kedvezményre. Ingyen mutatóval járunk bárkinek kívánatra szívesen szolgál a „Háztartás“ kiadóhivatala.

Ingyen bevásárlási nap. Érdekes újítást honosított meg Joviczin M. divatruháza (Kossuth Lajos-utca 44.) Minden hónap utolsó napján kisorsol egy ingyen bevásárlási napot. A kisorsolt ingyenes nap minden egyes vevőjének a fizetett bevásárlási összeget a jegy bemutatása ellenében azonnal készpénzben visszatéríti.

Aranylakodalom. Kugler Ede, Ujvidék szab. kir. város nyug. főszármveje és neje, Kugler Béla kulai községi jegyző köztisztviselőben álló szülei, e hó 15-én tartották kiterjedt családjuk és nagyszámú barátai körében aranylakodalmaikat.

Uj telekönnyvi hivatal. Amint a hivatalos lap közölte, a szabályi kir. járásbíró telekönnyvi hatáskörrel ruházott fel. A telekönnyvi hivatal működését f. évi július 1-én kezdi meg.

A hadügyminiszter elrendelte, hogy a tartalékos katonák úgy fegyvergyakorlatra, mint mozgósítás alkalmával a saját cipőjükből, vagy csizmájukban rúkolhatnak be. A csapatoknál meg fogják a lábbeliket vizsgálni s ha azokat jónak találják, akkor az illetők megtarthatják saját lábbelijüket és kárpótlásul bizonyos pénzüsszeget kapnak. A hadügyminiszter azért adta ki a rendeletet, mert tudomására jutott, hogy a „finom“ kincstári bakancsok nagyon sok katonának, különösen tartalékosnak, feltört a lábát és teljesen szolgálatképtelenné teszik néhány hétre.

Királyi elismerés. A király öfelsége legkegyesebben megengedni méltóztatott, hogy Belohorszky Gábor ujvidéki ny. ág. ev. főesperesnek a katonai lelkeskedés terén hosszú időn át szerzett érdemei jutalmául a királyi kegyelemnek elismerése kifejeztessék. Ezen királyi elismerést megleghangú leiratban Scholtz Gusztáv püspök úgy a maga, valamint a bányai egyház kerületének nevében tudatta a kitüntettel.

A Dunagőzhajózási társaság személyszállító hajói a következőleg közlekednek: Ujvidékről Budapestre indul naponként déli 11 óra 45 perckor; Ujvidékről Zimonyba indul naponként d. u. 5:40 órakor. Orsovára hétfőn, szerdán, csütörtök és szombat r. 5 órakor indul hajó Orsováról Belgrádba pedig kedd, szerda, péntek és vasárnap r. 6 órakor.

Talált kincs. A szabadkai ékszerkereskedésekben kincsekkel házalt egy jánosalmi paraszt. Az egyik ékszerész értesítette a rendőrséget, mire a parasztot előlították. A paraszt előadta itt, hogy lecsik Jánosnak hívják és hogy jánosalmi házában kertjében ásás közben egy üvegpalackra bukkant, melyben 90 darab Maña Terézia és II. József korából való 14-16 karátos aranytallér volt. Eleinte titokban tartotta szerencséjét, most azonban bejött Szabadkára, hogy értesítse az aranyat és 41 darabot el is

adott 330 K-ért. Icsiket és vele volt leányát Kis Benedekné a rendőrség letartoztatta, mert nem jelentették be a kincs megtalálását.

A zombori Rákóczi-szobor leleplezési ünnepélyt június 9-ik napjára tűzték ki. Az ünnepély sorrendje a következő: Június 8-án, szombaton, este fél 9 órakor tűzre tarogatóval. A város és a szobor-tér kivilágítása, 9 órakor a városi színházban a „Napközi Otthon” által rendezendő díszelőadás, június 9-én vasárnap reggel 9 órakor ünnepi szísmé, mondja Csernőczy János kalocsai érsek. Az istentisztelet után ünnepi felvonulás a szoborhoz. 1. Hymnus. Éneklí a zombori kaszinói dalárda. 2. Vértesi Károly, szoborbizottság elnöke a leleplezési ünnepélyt megnyitja. 3. Dr. Márki Sándor egyet. tanár ünnepi beszéde, mely alatt a szoborról a lepel lehullik. 4. Alkalmi ének. Éneklí a zombori iparos dalárda. 5. Ünnepi óda. Irtá Dömötör Pál kir. táblalábró. 6. A szoborbizottság elnöke a szobrot a város polgármesterének átadja. 7. A szobor megkoszorúzása. 8. Rákóczi induló. Délí 1 órakor ünnepi lakoma a Vadász-kürt szállóban. A banketten való részvételre május 30-ig lehet jelentkezni Pujevich Alajos szoborbizottsági pénztárosnál Zomborban. Tri-bünre szóló jegyek június 7-ig ugyanott megváltandók.

Kirándulás Amerikába.

Irtá: CSERNYEI SÁNDOR.

(V-ik folytatás).

Az „uj világ” metropolisában.

Tizennégy napja vagyok már itt és még egy csepp kedvem sincs a tovább utazáshoz. Tetszik a város. Idegenre az első hatás oly kedvező, amelyet ily óriási várostól kívánni sem lehet.

Ha az ember Páris vagy Londonba először jön szinte elfogultnak érzi magát, hogy fog ebben a házblyrintusban eligazodni? New-Yorkban ez egészen más; kezdettől fogva már oly otthonos a város, mintha már lettünk volna itt. A magas, sémiféle stílusban épült házak nem mutatnak különöset, hacsak a magasságuk nem. Az utcák is ismerősnek látszanak. Egyszer Veronában, másszor Velencében vagy Florenzbán képzeltük magunkat és ez az, mely az idegennek, kik már láttak egy kis világot, oly vonzóerővel bír és az idegenszerűséget, mint más nagy városban, nem is érzi. Ehhez járul még az is, hogy az utcák beosztása és megjelölése számokkal történik, úgy hogy már az első naptól kezdve tájékozódni lehet.

A „Down Town” City a tulajdonképeni kereskedőváros kivételével, ahol az utcák még névvel vannak elátva, a többi utcák számozva vannak. Délről északra a városon keresztül párhuzamosan széles avenuek (utak) húzódnak, melyek első, második, harmadik stb. avenueknek vannak felosztva és ezek az avenueket keletről nyugatra majd háromszáz párhuzamos utca szeldeli, melyek szintén számozottak. Első, második, 58-ik 100-ik stb. utcáknak hívják őket. Így tehát a tájékozódás, miután nem kell neveket megjegyezni igen könnyű. Ép ily könnyű valamelyik házat a száma után megtalálni. Az ötödik avenue a várost hosszabban két részre osztja. Az utcák egyik oldalán keletre, a másik oldalán nyugatra terülnek el. A házak számozása az ötödik avenuenél kezdődik és a házzámok mellett ott van a jel W- West (nyugat) vagy E- East (kelet). Most már valakit keresünk fel pl. 312 E. 58 utcában úgy tudjuk már hogy ez a ház jobbra van az ötödik avenueotól. Eppen így pl. 71 W. 128. utca csak balra lehet az ötödik avenuetől. Ez a beosztás igen egyszerű és rendkívül praktikus.

Az ami New-York városát a többi világvárostól megkülönbözteti a toronymagassága házái, melyek nemcsak a cityben, de a városban mindeniütt az ég felé emelkednek. Általában a házak 10—12 emeletesek, de igen sok van már mely a huszat is meghaladja, ilyen a St. Paul Building a Broadway-on. A Singer Building (Singer & Co varrógép r. t. épülete) 49 emeletes, szintén a Broadway-n van és van még egynehány ily magas ház épülőfélben. E házak nagy bámulatot keltenek a nézőben a nyakcsigolyái majd ki törnek ha a legfelső emeletet megakarja látni, amellet e magas házak bosszantják is az ideget, mert önkéntelenül számlálnia kell az emeleket, amit rendszeren eltéveszt és aztán kezdheti előről.

Az amerikaiak magas házaikat „Ski Serapers”-nek „felhőkarcoló”-nak hívják, de mi bátran elnevezhetők őket „égbőlkarcolónak is. A „Sky-Scrapers”-ek leszámítva a régebben épülteket, már mutatnak egy kis izlést is, ami pedig az amerikai építészeknek nem igen van a természetükben. — Amikor a nézőből már elég volt, ez tulajdonképen sohasem elég, unszol a kíváncsiság: milyen lehet belül egy ilyen „felhőkarcoló”. Ezzel hamar készen vagyunk. Legtöbbjében a földszinttől az utolsó emeletig üzlet és iroda helyiségek vannak. Lentől a tetőig lépcsők vezetnek ugyan, de csak legtrikább esetben pl. tűznél használják őket, általában pedig az „Elevator”-t (magyarul: lift) használják, melyek rendkívüli sebességgel száguldanak egyik emelettől a másikig. E magas házak mindegyikében több ily elevator van és egy-egyben 20—30 személy fér el. Nem tarthatam vissza magam, hogy a 49 emeletes Singer-Buildingbe be ne lépjek mely 20 elevattal rendelkezik. Mint a villám, úgy repülnek felfelé. Egy perc alatt a 49. emeleten voltam. Az elevatorok természetesen nemcsak fel, hanem le is viszik az embert. Azonban nem akartam elhinni, hogy már egészen fenn vagyok és elhatároztam magam, hogygyalag jövök le és bizony — néhányszor megkellett pihennem. A lejövetel teljes $\frac{3}{4}$ óráig tartott 1254 lépcsőn egy felhőkarcoló tetejéig, — miután nem kerül semmibe, úgy kedvet kapunk többször felvitelni magunkat. Az „elevator boy” — a felügyelő fiu nem igen tördök vele, hogy van e dolgnak valamelyik emeleten vagy csak „szórakozásból” vitetjük magunkat. Csak meg kell említeni vagy az emeletet a hova szándékozunk és ez elegendő. Így „Fel utaztam” a Manhattan Life Insurance Company épületének 26 emeletére, mely egyike New-York legszebb épületeinek. És ahány felhőkarcoló mellett elmentem, mindegyiken „fel utaztam,” — természetesen a legelső emeletig. Nagyon kellemes volt!

A felhőkarcolók és általában a házak építése igen érdekes. A ház legnagyobb része vasból készül, csupán a külső négyfala van téglából és ez is csak egy soros. Először is felállítják a legfelső emeletig a vashálózatot, úgy hogy azt lehet mondani — itt a házak a gyárakban már készen vannak, csak össze kell őket állítani. A vashálózat felállítása után az ablak kereteket rakják be és a falak csak legvégül készülnek. Az anyagot elevatoron viszik fel. Az egész munka oly simán és rendben folyik, hogy cseppet sem lehet csodálkozni azon, ha egy ily felhőkarcoló 2—3 hét alatt elkészül.

New-York legforgalmasabb utcája a Broadway, különösen déli részében. Élénkiségben vetekedik London vagy Páris legforgalmasabb utcáival. Nem látni mást mint üzletet és üzletet. Az egész utcában, de még a környezőző mellékutakban magánlakások egyáltalán nincsenek. Este hat óra felé a forgalom majdnem veszélyessé válik. A járdán alig lehet mozogni, a kocsí uton a kocsik szintén egymáshátán tolongnak és ez a nagy forgalom késő éjjelig tart, különösen a tizenegyedik és nyevnekettedik utcák között.

A közlekedés főleg a „Cable-Cars” (villanyos) „Elevated Railroads” (magasjárú vonat) és „Subway” (földalatti vonat) által bonyolítottatik le. A „Cable Cars” minden utcáin, igen sűrűn közlekednek, a magasjárú vonatok, melynek sinei magas vasoszlopokra vannak fektetve főleg az az avenuek és a „Subway” mely a budapesti földalatti mintájára épült, de messze túl szárnyalta ezt 3 fonalonál az egész városon keresztül közlekedik. A 7—8 kocsiból álló vonatok percről-percre követik egymást úgy az Elevated Railroadnál, mint a Subway-nál. Rendkívül érdekesek a magasjárú vonatok amint nagy robajjal száguldanak a magasban. Az Elevated Railroad allatt mennek a villanyosok és ettől jobbra és balra az egyébb járművek. Némely helyen, pl. a Chatham Square-nál a város déli részén a forgalom oly rendkívüli nagy, hogy szinte hihetetlen, hogy az ember a Cable Cars és más kocsik chaosából épkezláb kerüljön ki. Itt egy helyen három állomás van: földalati, magasjárú és villanyos. — Ezenkívül vannak utcák a hol lóvonat is közlekedik és az ötödik avenuen autóomnibus járat van. Este felé ezekben a járművekben alig lehet helyet kapni, mert az üzleti alkalmazottak és gyári munkások ilyenkor mennek haza. A kocsik zsu-folásig megtelnek, megemlítendő az az udvariasság mellyel a férfiak a nők iránt viselkednek. A férfiak a nők minden kérés nélkül azonnal átengedik a helyét. (Folytatás.)

Közgazdaság.

Az Országos Bérszántó Vállalat Részvénytársaság folyó hó 11-én tartotta meg a Központi Kereskedelmi és Iparbank r. t. Budapest helyiségeiben a részvényalánók nagy érdeklődése mellett alakuló közgyűlést, amelyen a földművelésügyi kormány képviselőiben dr. Ferdinánd Bertalan és dr. Koos Jenő osztálytanácsosok vettek részt. Az 500.000 korona alap-tőkével alakult részvénytársaság igazgatóságában helyet foglalnak: Dungszy György elnök, nagybírtokos, báró Radványi Albert alelnök, főrendházi tag, földbirtokos, Zsolnay Miklós alelnök, gyáros, dr. Ferdinánd Bertalan és dr. Koos Jenő miniszteri osztálytanácsosok (m. kir. földművelésügyi minisztérium képviselőiben) Brachfeld Lajos földbirtokos, dr. Csécsi Nagy Miklós udvari tanácsos, földbirtokos, dr. Dobay Aurél, a Központi Kereskedelmi és Iparbank r. t. vezérigazgatója, Joanovich Sándor főispán, Horváth Miklós, gróf Mailáth József uradalmának jószágigazgatója, dr. Kepes Gyula ügyvéd, báró Lindelof Henrik nagybirtokos, Munk Pál földbirtokos, Neumann Adolf bankigazgató (Miskolc), dr. Saly Ervin igazgató, ifj. Sporzon Pál gazd. akadémiái tanár, Tarnay Gyula udvari tanácsos, alispán, dr. baranyavári Ullmann Pál főkonzul, ügyvéd, Felügyelő-bizottságba a következők választottak; Ebersz Károly miniszteri tanácsos, elnök, (a m. kir. földművelésügyi minisztérium képviselőiben) Döszeghy Zoltán, Korongy Koronghy Gyula, Lasgallner Ödön, Klejzner Károly, Reményi Antal, Szekrényessy Árpád.

Gazdáink régi óhaja teljesült ezáltal. Országos Bérszántó vállalat r. t. céljál tűzte ki, hogy a legfontosabb és legköltségesebb gazdasági munkát, a szántást megbízhatóan és olcsón elsőrendű géperő útján szolgáltassa. A földművelésügyi minisztérium belátva e vállalat üdvös voltát igen messzemenő anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti.

6000 ajándék óra. Reklám céljából fentjeztelt mennyiségű órákat ajándékozunk e lap olvasóinak. Csakis a legelegánsabb, — kívánat szerint — uraly vagy női alaku „Noblesse” precíziós órák kerülnek szétküldésre. Irjon azonnal, amíg a készlet tart: Hans Schmitz, arany és ékszerárú-házának, Wien, VI., Lientengasse 60.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja a 12 f.

TELJESEN HIGIENIKUS. ORVOSOK ÁLTAL AJÁNLOTT ELESZTŐPÓTÓLÓ.

Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukra a 12 f.

A legnemesebb fűszere minden tésztaé, kakaó és tea, csokoládé és krém, kugluf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcuorokral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótló 2—3 cső vaniliát. Ha felcsomag **Dr. OETKER vanilincukrot** 1 kgr. cuorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitünő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra

minden fűszerekeskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen:

Hadapródiskolák felvételi vizsgálatára sikeresen

készít elő

Csernyei Mór

Ujvidéken.

Színház.

Bármennyire öröködik Kövessy nem sikerül a közönséget a színházba vonzania. A hosszú szezon teljesen kimerítette a közönséget, de a színházi műsort is, mert minden újdonságot leadtak.

Jövő hétre Pataki jutalomjátéka van kitűzve. Ez, ha semmi egyéb majd vonz közönséget, mert Pataki a közönség kedvence. Ezen alkalommal bemutatja saját szerzeményét, egy aktualis prólógot. Lesz kacagató anyyi, hogy belerendül a ház. Pataki jutalomjátéka szerdán lesz. Három operette: Kis gróf, Leányvásár és Legyel menyecske egyvelegből áll.

E hó 28-án bucsuznak színészeink, Óbecsén néhány hétig tartó szezonuk lesz.

Cs. és kir. szab. Első Dunagőzhajózási Társaság.

Uj menetrendje Budapest - Zimony.

köz.-eur. idő	állomások	köz.-eur. idő
7:00	ind. Wien (Weissgärther)	3:30
8:00	érk. Budapest	3:00
10:00	ind. Budapest	6:00
10:05	Budapest (Tabán)	2:45
11:00	Nagytétény	2:40
11:30	Százhalombatta	1:40
12:15	Ercsi	1:10
1:00	Adony	12:25
1:30	Dunapentele	11:25
2:05	Dunavecse	10:30
2:45	Dunaföldvár	9:55
3:30	Harta	9:10
3:55	Ordas	8:15
4:45	Paks	7:40
5:55	Kalocsa (Uszód)	7:15
6:45	Tolna (Dombói)	6:45
7:20	Baja	5:40
8:30	Dunaszekcső	3:55
9:35	Mohács	2:45
10:40	Bezdán	2:00
11:50	Apatin	1:40
10:00	Drávatorok	10:20
3:00	Észék vegyes (érk.)	8:55
12:25	Gombos	7:40
1:55	Vukovár	6:40
3:35	Ilok	4:40
4:40	Palánka	2:35
5:20	Cserević	2:25
5:35	Kamenicza	12:55
5:40	Ujvidék	12:15
6:15	" Karlócza	11:45
7:55	" Szlankamen*	11:40
8:40	" Tittel*	11:00
9:45	érk. Zimony	9:15
		9:10
		8:40
		8:30
		5:45

A magy. kir. államvasutak

menetrendje.

Érvényes 1912. évi május hó 1-jétől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors) 7:45, 12:45, d. u. 2:45 (gyors), 3:20 (gyors), 8:00, 10:10 órákor este.
Budapestre érkezés: reggel 7:25, 9:55, 1:00 (gyors), 1:40 (gyors) este 7:20, 10:00. (gyors).

Ujvidékről Zomborba reggel 2:17 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30, és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Tittelre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Tittelről Ujvidékre reggel 3:32, és délután 1:50 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Ujpalánkára reggel 7:10 délután 3:15 és 7:47 órákor.

Ujpalánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 2:49, 8:04 és délután 2:18 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:30 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors) 10:40, délután 4:29 (gyors), 7:22 és 11:33 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 1:02, 5:20, 10:30 (gyors), délután 1:44, 5:35 és 6:48 órákor (gyors).

Szabadkáról Szegedre reggel 2:56, 6:15, 9:44 és 10:55 órákor, délután 1:30, 6:53, 11:05 órák este, Szegedről Szabadkára reggel 2:58, 8:14 és 11:30. délután 3:12, 4:40, 6:53, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cservenka—Ujgombosra 4:42 reggel 2:15, 7:17 d. u.

Ujgombos—Cservenkáról Szabadkára 3:05 11:03 reggel, 4:08 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 5:41, 8:08 reggel és 8:24 este.

Ujpalánka—Bácsordas—Gogbos 4:40 reggel, 1:15, 5:00 órákor délután.

Bródból Zomborba 9:10 este, 3:40 5:40 reggel (gyors) 9:52, 2:22 délután.

Villany-világítási eszközök, csillárok, konyha-berendezések.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy üzletemet teljesen új árukkal, a legtesztetesebb kivitelben szereltem fel. Raktáron tartok: **Villanyvilágítási eszközöket, lámpákat, csillárokat, legjobb minőségű konyha- és fürdőberendezéseket,**

jégszekrényeket

vendéglők és kávéházak részére. Elvállalok mindennemű építési és díszműbádogos munkát. Tervek és költségvetések díjtalanok.

KLEIN IMRE

bádogos mester KOSSUTH LAJOS utca.

THE

„Big Four“

FRACTOR!

A Winnipeg-i Nemzetközi szántógép-Versenyek győztese! Nemcsak Amerika, hanem az egész világ legjobb szántógépe.

Tekintse meg szántó gépünket üzemen és csak akkor határozza el magát valamely FACTOR beszerzésére.

Teljes szántó készletet a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett szállítunk.

Központi kereskedelmi és Iparbank R.-T.

Budapest V. Váci körút 26.

Sürgöncim: CENTRALIS.

RED STAR LINIE

VÖRÖS CSILLAG VONAL rendes hajójáratok. ANTWERPEN-NEWYORK ANTWERPEN-BOSTON ÉS ANTWERPEN-PHILADELPHIA KÖZÖTT.

Tengeri-út 7 nap. A hajók minden csütörtökön és szombaton indulnak. Prospektusok ingyen és bérmentve

Red-Star-Linie,

magyarországi helyettese BUDAPEST VIII. Köztemető-út 12/a.

Önkéntes végeladás.

Üzlettem teljesen felhagyok, ezért kézmű és divatcikkekkel álló áruraktáramból VÉGELADÁST RENDEZEK.

Senki el ne mulassza az alkalmat, ki jól és olcsón akar venni. Ugyanitt egy szép üzlethelyiség irodával együtt augusztus hó elsejétől bérbeadó MATICS P. és FIA Kossuth Lajos utca.

A RIBNYAKON (Pétevárad-vár oldal) a legszebb helyen fekvő

szőlő

3 szobás butorozott villával családi okok miatt jutányosan eladó.

A szőlő jól művelt 2 hold területű, a legnemesebb fajborokat termi. Átlagos évi termés 80 hl. A szőlő és kert műveléséhez szükséges teljes felszerelések 14 hordó, prés és ház. Az idén hozza a 6-ik termést. 200 nemesített gyümölcsfa. A környék legjobb kutja itt van.

Közelebbit a kiadóhivatal.

Alkalmi vétel.

12 lóerejű automobil, kevéssé használt igen jó állapotban olcsón eladó.

Automobilműhely Ujvidéken
Störtz Mihály

Petőfi-utca 98. Telefon 328.

Megnyilt

SAN-REMO

Nagyszállóda

BUDAPEST, Dohány-utca 40. sz.

Hungária fürdő átellenében

Nyár-utca sarok. Minden pályaudvarról villamos megálló a Rákóczi-ut és Nyár-utca sarokán.

100 teljes komforttal és kényelemmel berendezet. szoba. Éttermek Putzör György vezetése alatt. Szolid családi szálloda. Vidékiek találkozóhelyet

TELEFON 120-05.

Igazgató;

Sárány József

Tulajdonos

Récsey Gusztáv.

NYOMTATVÁNYOK

ÉS

legdivatosabban, tisztán és olcsón
készít

MERKUR-NYOMDA

Fuchs Oszkár és társa, UJVIDÉK

WINKLE-PALOTA az udvarban.

TELEFON: 151.

ALAPITTATOTT 1830.

WEISZ HERMINA

ezelőtt: Szevin Károly Ujvidék,
Kenyér u. 51. sz. saját házában

FEST és vegyileg TISZTIT

férfi-, női- és gyermek ruhákat, csipkét, him-
zést, stíró és tunisz függönyöket stb. effélet.

PANAMAKALAPOK- és STRUCTOLLAK-
TISZTÍTÁSÁBAN EGYEDÜL ÁLLÓ.

A legolcsóbb árak! ➡

➡ Elismert jó munka! ➡

Szép, izléses, olcsó munkát készít Heitzmann Károly

műszaki-, cég- és címfestő
Ujvidék Petőfi utca 23.

Bérma ajándékoknak

legalkalmasabbak: Ima könyvek, magyar, német
és horvát nyelven, (Hock bérma imakönyvei csak
magyar nyelven), Emlék könyvek, Ifjúsági iratok,
képes könyvek, finom levélapos dobozokban
stb., kaphatók.

HERGER ÁGOSTON

könyv és papírkereskedésében Ujvidék
II. Rákóczi Ferenc út 12. Telefon: 191.

Eladó betegség miatt jóforgalmú, szépen berendezett, sok állandó vendéggel bíró

borbélyműhely.

A jutányos feltételek lapunk kiadójavatalában
megtudhatók.

Gyorsírás, gépirás

legjobban elsajátítható mérsékelt tandíj mel-
lett a MARKOVITS GYORS- és GÉPIRÓ-
ISKOLÁBAN, II. Rákóczi Ferenc-ut 15. sz.
I. emelet.

A GYAKORLÓ GYORSÍRÓK TÁRSASA-
GÁNAK SZAKFELÜGYELETE ALATT
magyar és német gyorsírás valamint a ma-
gyar-német levelezési és helyesírási tan-
folyamok most nyílnak meg. A továbbképző
és helyesírási tanfolyamok díjmentesek.

Biztos állásközvetítés.

Kiadó előkelően burrozott hónapos
szoba. Özv. Szőke Adolfiné
Tökölly Imre utca 13. szám.

Modern mű-könyvkötészet

kézi és présaranyozó intézet, üzleti
könyveket és dobozkészítő műhely
Kenyér-utca 6. szám alatt (Pilseni sörarnok
átellenében).

Tisztelettel jelentem, hogy 26 éves bel- és
külföldi (Budapest, Bécs, Berlin, Lipcse, Paris,
Belgrád, Bukarest stb.) gyakorlatomra támasz-
kodva abban a kellemes helyzetben vagyok,
hogy t. megrendelőimtel olcsón, gyorsan és jól
szolgálhatom ki.

Üzleti könyvek szabadalmazott „ugróhátal”
sarokvédőkkel legegyszerűbbtől a legfinomabb
kötéssel bankok, kereskedők részére, jegyző-
könyvek, községek, ügyvédi irodák, járási hiva-
talok és hitközségek használatára. Folyóiratok,
tudományos művek.

8 géppel és egyéb eszközökkel a kor igé-
nyeinek megfelelően fel lévén szerelve módomban
áll, a szakmába vágó minden munkát izlésesen,
jól, olcsón és gyorsan elvégezni.

Csakis elsőrendű gyárakból származó anya-
gok kerülnek feldolgozásra.

A t. könyvnyomdatulajdonosok részére a
legnagyobb rendeléseket is 48 órán belül teljesítem.

Aranyozásokat papírra, bársonyra, vászorra,
bőrre, selyemre és fára elvállalok azokat is leg-
olcsóbban elkészítem.

KOSZORUSZALAG ARANY-NYOMÁS.

Minél számosabb támogatást kér

tisztelettel

FRIED MIKSA.

Aki igazán szolidan és izlésesen akarja lakását beren-
dezni, ki jó butort óhajt, az bizalommal forduljon a régi
és jó hírnevű

LENKEY IMRE

műbutor- asztalozhoz

Ujvidék, Uszpenszka-utca 8.

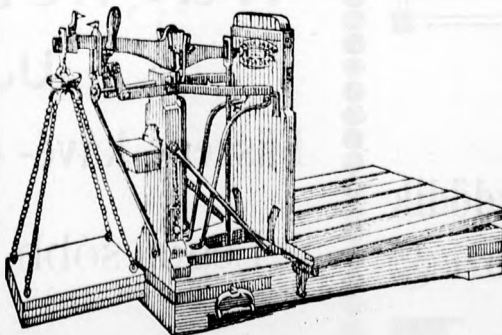
TELJES LAKBERENDEZÉSEK ES ÜZLETBERENDEZÉSEKRŐL.
KÖLTSÉGVETÉSEK ÉS RAJZOK DIJTALANOK.

TELEFON-SZÁM: 186.

➡ Teljesen megbízható előnyösen ismert cég. ➡

Reich Jakob gép- és mérleggyár

Ujvidék Temerini-utca.

Elvállal minden mérleg
készítését és a mai nap-
tól kezdődőleg az idő-
szakos hitelesítés által
visszautasított mérlegek
javítását a törvényes
kellékeknek megfelelő-
leg már most eszközi.

Előleges jelentés.

Tisztelettel jelentem a vásárló közönségnek, hogy gazdagon és választékosan felszerelt kézmű-áru kereskedésemet Rákóczi Ferenc-ut 15. szám alatt a „Fehér szőlőház” címezve, legközelebb megnyitóm.

Becsés támogatását kéri

Hirth Hermann.

Ház és szőlőbirtok eladás.

A Szt. István utca 19. számú uionan épült és minden kényelemmel berendezett családi ház, valamint Zajlón fekvő 8 kt. holdas szőlő és gyümölcsös elköltözés miatt igen előnyös feltételek mellett együttesen, vagy külön-külön jutányosan eladó.

Bővebbet Rákóczi utca 61. szám és az Ujvidéki Napló kiadóhivatalában.

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kástélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillár és zongorák szállíthatnak bárhova

készpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 K. Teljes berendezésnél utazó mintákkal díjmentesen küldik bárhova

Modern Lakberendezési Vállalat
Budapest, IV. Gerlóczy-utca 7. szám.
(Központi városháza mellett.)

Szerémi borozó Ujvidéken.

KENYÉR-UTCA 23. SZÁM alatt a Központi Hírelintézettel szemben, melyben SCHWARZ JÓZSEF úr saját termésű borai, égetett törkölyi pálinkája, a 27 holdnyi kamenicai Paraga hegyen lévő szőlőjéből, poharanként vagy zárt palackokban mérsékelt árak mellett kerülnek kimerésre.

Megrendelések 50 literen felül hordóban SCHWARZ TESTVÉREK irodájába in-
■■■■ tézendők (Haltér 12. szám). ■■■■

A borozóban olcsón és jól lehet étkezni.
Minden hétfőn este halpaprikás.

Grosz és Krausz

legnagyobb butor és szőnyeg áruháza

Telefon 24. sz. Ujvidék. Telefon 24. sz.

Az első magyar torontáli szőnyeggyár főraktára.

Stefanovits L. Fia Ujvidék

Alapított 1866. Kossuth Lajos-utca 27. Telefonszám: 78.

Elsőrendű kékkő, Dupuy-féle buza magcsávaja.

LEGLCSŐBB KÁVÉRAKTÁR.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben. Californiai gyümölcs. Friss szardínia és keleti tengeri hering.

Konservált főzelék dobozokban. — Görög gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejgazdaságból. — Bajor sör palackokban. — Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb liquerek.

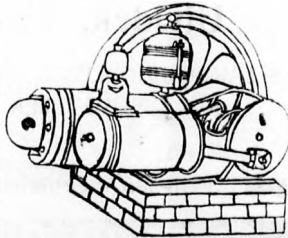
Prágai sonka, legfinomabb sajtfélék. Befőttés gyümölcsök.

Minden friss állapotban és legolcsóbban.

Ujdonság!

Ujdonság!

Nyersolajtüzgép.

Különösen megbízható hajtóerő. Legolcsóbb üzem! Feltétlen jótállás! Kedvező árak és feltételek. Nem kell gépész! Nem robban! Nem tűzveszélyes! Nincs pénzügyöri ellenőrzés alatt! Nincs kazán! Egyszerű üzembehelyezés! Bárkinek rendelkezésére adunk gépet díjtalanul annak a beigazolására, hogy gépeken a legmegbízhatóbb és legolcsóbb üzemet szolgáltatja.

Árajánlattal díjtalanul szolgál 2-től 60 HP-ig

Pállfy Testvérek vasöntő és gépgyára Szeged.
Alapított 1817. évben. 20 arany érmmel kitüntetve.

Wagner Testvérek UJVIDÉK.

Fűszer-, kávé- és csemegekereskedés.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.